

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Dětský domov, Frýdlant, Větrov 3005, příspěvková organizace
Vrchlického 3005
464 01 Frýdlant

Platný s účinností od 1. června 2023

Č. j.:	274/2023	Spisový / skartační znak:	S10
Vypracoval:	Mgr. Věra Dunajčíková, ředitelka		
Schválil:	Mgr. Věra Dunajčíková, ředitelka		
Pedagogická rada projednala dne: 31. května 2023			

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
2. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ	2
3. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ	3
4. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ	4
5. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ	5
6. KLÍČOVÉ KOMPETENCE A JEJICH VÝCHODISKA	7
7. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI	8
8. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK	8
9. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK	9
10. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK	9
11. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ	9
12. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	10

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název: **Dětský domov, Frýdlant, Větrov 3005,
příspěvková organizace**

Sídlo: **Vrchlického 3005, 464 01 Frýdlant**

Právní forma: **příspěvková organizace**

IČO: **467 481 05**

Identifikátor zařízení: **102241791**

REDIZO: **600029166**

Zřizovatel: **Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, Liberec IV-Perštýn,
461 80 Liberec**

Telefon: **482 312 108**

Email: **podatelna@ddfrydlant.cz**

2. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Dětský domov (dále jen „DD“) pečuje o děti podle jejich individuálních potřeb. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální. Účelem DD je zajišťovat péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy. Tyto děti se vzdělávají ve školách, které nejsou součástí DD. Do DD mohou být umísťovány děti ve věku zpravidla od 3 do nejvýše 18 let (§12 zákona č. 109/2002 Sb.), zařízení může na základě žádosti poskytovat plné přímé zaopatření zletilé nezaopatřené osobě po ukončení výkonu ústavní výchovy (§2 odst. 6 zákona č. 460/2013 Sb.).

Základní organizační jednotkou DD je rodinná skupina, která má nejméně 6 a nejvíce 8 dětí různého pohlaví a věku. Sourozenci jsou zařazováni do jedné rodinné skupiny, pokud tomu nebrání vážné výchovné problémy.

3. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Nejdůležitějším základním cílem naší práce je svědomitě dlouhodobě připravovat naše děti pro další samostatný a plnohodnotný život v naší společnosti. Z takto obecně formulovaného základního výchovného cíle dále stanovujeme jednotlivé dílčí výchovné cíle a metody. Tyto jsou rozepisovány v celoročním plánu DD a v týdenních plánech jednotlivých rodinných skupin. Hlavní dílčí cíle jsou především samostatnost dětí v osobním životě, schopnost aktivně se zapojit do společenského života, schopnost autoregulace a sebeovládání, vytvořené pracovní návyky, pozitivní náhled na život, emocionální vyrovnanost a také úspěšně dokončené vzdělání jako hlavní předpoklad dalšího plnohodnotného života. Tyto cíle jsou rozepisovány v rámci jednotlivých výchovných zaměření, kde se mnohdy prolínají. V zájmu přípravy na budování samostatný život má zařízení dva samostatné byty v pronájmu od města. Zde jsou umisťovány děti nad 16 let (§2, odst. 6 vyhlášky 438/2006 Sb.).

Hlavním cílem výchovného a vzdělávacího působení je vychovávat děti:

- **Ve vztahu ke své rodině** (k lásce k ní a k domovu)
- **Ve vztahu ke společnosti** (rozvíjet slušné a ohleduplné chování ke svým spolužákům a dospělým, naučit se žít v kolektivu, řešit problémy a dokázat si s nimi poradit, učit děti rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný)
- **Ve vztahu k sobě samému** (rozvoj sebeobsluhy dítěte, pěstování hygienických návyků, naučit se tolerantnosti navzájem, k individuální a etnickým odlišnostem, přijímat zodpovědnost za vlastní postoje, rozvoj komunikačních dovedností, slovní zásoby)

4. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Jsou to zejména činnosti pravidelné, příležitostné akce a nabídka spontánních aktivit. DD umožňuje odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

Pravidelná činnost: Stanovena ve vnitřním řádu DD.

Příležitostné akce: Besedy, besídky, preventivní programy, výlety, exkurze, sportovní soutěže atd. Tyto akce jsou zpravidla individuální v rodinné skupině, některé akce (jako např. zahradní slavnost) jsou společné.

Spontánní aktivity: Nabídka spontánních aktivit je průběžná – klidové činnosti po obědě, při pobytu venku po organizované části následují ve vymezeném prostoru možnosti spontánních her. Vychovatel(ka) při těchto činnostech zajišťuje nejen bezpečnost dětí, ale také navození, podněcování, motivování vlastních aktivit dětí. Řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují.

Odpočinkové činnosti: Klidové činnosti, ale i aktivní odpočinek dle zájmu a osobnosti dítěte, které budou kompenzovat jednostrannou zátěž a relaxaci po školním vyučování.

Příprava na vyučování: Dle zadání školy každý den. Dále pak didaktické hry, výukové programy na PC, tematické vycházky a další činnosti, které upevňují či rozšiřují poznatky, které děti získaly ve školním vyučování

Pobytové (táborové) činnosti: Aktivní odpočinek, dle místa pobytu řízené a spontánní aktivity.

Další aktivity:

- Spolupráce se školou (soutěže, výlety, doučování)
- Logopedická péče pro děti v DD (pravidelná, v zařízení i v poradně)
- Psychologická péče pro děti v DD (dle potřeb ve spolupráci s SVP Frýdlant)
- Zájmová činnost mimo zařízení (DDM, Slovan, ...)
- Projekt pro dospívající „Začni správně – Your Chance“
- Projekt „I já mám mámu“
- Podmínky pro studentskou praxi (vychovatelství, speciální pedagogika, chůvy)

5. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Mravní a společenská výchova

Průběžná přímá preventivní činnosti (tematické besedy, přednášky, peer, program, video, online programy, ...). Péče o chování dětí na veřejnosti, k sobě samým, dospělým osobám, o správnou mluvu (odstraňování vulgarismů, agramatismů, ...). Působení vzorem ze strany všech dospělých.

Sebeobslužná činnost

Péče o oblečení (praní, žehlení, drobné opravy oblečení i zařízení), příprava odpoledních svačin a víkendových večeří, poskytnutí prostoru pro aktivní spoluúčast dětí na organizaci praktického života (úklidové a jiné práce na skupinách). Příprava celodenního stravování o víkendech ve cvičné kuchyňce. Možnost pěstování zeleniny na záhonech. Zapojení dětí v co největší možné míře do běžného života (samostatné vyřizování osobních dokladů, pošty, nákupů oblečení, zapojení do rozhodování a hospodaření rodinné buňky, domova – prostřednictvím spolusprávy, starost o vlastní kapesné). Péče o domácí zvířectvo (na samostatných bytech – kočka, křeček, pes, ...)

Pracovní výchova

Jednou až dvakrát týdně společensky prospěšná činnosti (práce na údržbě okolí DD, sběr léčivých bylin, hrabání listí, zvelebování rodinných skupin, ruční práce, úklidové práce, pomoc v kuchyni, péče v okolí domu o záhonky, v zimě odhrabávání sněhu, ...). Tato pracovní činnost se plánuje v měsíčních cyklech a na základě skutečné potřeby tak, aby na sebe pokud možno navazovala a aby děti mohly vidět smysluplnou perspektivu této činnosti i její výsledek. Pro starší děti zajištění brigád (podle zájmu).

Příprava na vyučování

Důraz je kladen zejména na přípravu žáků základní a střední školy. Je vhodné volit aktivní metody učení (řešením problému, didaktické postupy, využití PC, ...) a individuální přístup. Pravidelná kontrola elektronických žákovských knížek, učebních pomůcek. Mladší děti především četba s porozuměním textu. Pravidelná konzultace s třídními učiteli, návštěva rodičovských schůzek a konzultačních hodin. Zajištění doučování slabším dětem formou dobrovolníků či ve škole.

Zájmová činnost

Důraz kladen na aktivní a rozmanitou činnost, ve které by se děti mohly realizovat, odrovnávat své handicapy a podporovat zdravý způsob života (to nejen po stránce tělesné, ale především psychické a mravně-volní). Významnou roli by zde měly hrát zájmové kroužky, a to jak interní, tak především externí (DDM, Slovan Frýdlant, ŠSK, ZUŠ, ...). Při tělesné výchově je dobré vhodně využívat agresivních a tělesně namáhavých her, kde si mohou především chlapci vybiti svoji touhu po agresi. Snaha, aby každé dítě mělo alespoň jeden zájmový kroužek. Účast na zápasu v kopané a ledním hokeji TJ Slovan, bruslení na zimním stadionu, účast na sportovních závodech a turnajích. V letošním školním roce rozběhnutí arteterapie – keramický kroužek, pokračování výtvarných kroužků. Dalším „vnitřním“ kroužkem je vaření a finanční gramotnost.

Rekreační činnost

Dostatek prostoru pro zregenerování sil, odpočinek a zábavu, kde lze do jisté míry ventilovat psychické problémy našich dětí. Vhodné jsou aktivnější formy odpočinku (vycházky, turistické i jiné výlety do okolí – alespoň jedenkrát měsíčně), dále stolní a společenské hry, častý pobyt na čerstvém vzduchu, četba (podpora návštěv knihovny), výtvarná výchova. Pasivnější činnosti (např. televize, hudba) by se měly používat s určitými pravidly – viz výběrovost, přiměřenost pořadu věku, ... a méně často. Možnost návštěvy nízkopražského klubu „Cajk“ – hry, preventivní přednášky, setkávání s vrstevníky z různých společenských skupin.

Ozdravná opatření

Pobyt na čerstvém vzduchu, vedení k otužování, přiměřené oblékání podle počasí, vytváření hygienických návyků, péče o lůžkoviny, praní lůžek pomocí speciálního vysavače, ozdravné pobyty dětí v průběhu školního roku a o prázdninách, léčebný a nápravný tělocvik – individuální dle potřeb dětí. Jednou ročně zajištěn pobyt v dětské ozdravovně pro celkovou relaxaci a ozdravení (a zároveň „únik“ z ústavního zařízení za odborného vedení).

Literární, hudební a kulturní výchova

Návštěvy společenských a kulturních zařízení (kino, divadlo, knihovna, akce města, školy), četba knih, poslech hudby, uspořádání vlastního představení pro sponzory. Účast na kulturních soutěžích či představeních jiných zařízení (recitace, zpěv, tanec).

6. KLÍČOVÉ KOMPETENCE A JEJICH VÝCHODISKA

Cílem výchovného a vzdělávacího působení v DD je rozvoj klíčových kompetencí, které se prolínají ve všech oblastech obsahu vzdělávání s podmínkou využití osobního maxima dítěte:

Kompetence k učení:	Dítě poznává smysl a cíl učení, umí posoudit vlastní pokrok, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v praktickém životě, samostatně pozoruje a získané výsledky porovnává.
Kompetence k řešení problémů:	Dítě využívá své individuální schopnosti a získané dovednosti při samostatném řešení problémů, orientuje se v nově vzniklých situacích a reaguje na ně.
Kompetence komunikativní:	Dítě dokáže vyjádřit vlastní pocity při jednotlivých prožitcích, umí komunikovat, naslouchat a porozumět ve vztahu k osvojovaným tématům, dokáže spolupracovat s ostatními a respektovat jejich prostor.
Kompetence sociální a personální:	Dítě propojuje a využívá již dříve získané poznatky, účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v kolektivu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, posuzuje své reálné fyzické a duševní možnosti.
Kompetence občanské, činnostní a pracovní:	Dítě respektuje přesvědčení druhých lidí, rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne podle svých možností pomoc, respektuje, chrání naše tradice a kulturní dědictví, používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky.
Kompetence k naplnění volného času:	Dítě se orientuje v možnostech trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

7. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI

Jsou přizpůsobeny individuálně v rámci integrace handicapovaných skupin nebo jednotlivců po dohodě se zákonnými zástupci a řediteli organizací.

8. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

Dětem umístěným v DD je poskytováno plné přímé zaopatření podle ustanovení zákona č. 109/2002 Sb.:

- stravování, ubytování a ošacení
- učební potřeby a pomůcky
- úhrada nezbytně nutných nákladů na vzdělání
- úhrada nákladů na zdravotní péči, léčiva a zdravotnické prostředky, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění
- kapesné, osobní dary a věcná pomoc při odchodu zletilých
- úhrada nákladů na dopravu do sídla školy

Dále mohou být dětem hrazeny:

- potřeby na využití volného času a rekreaci
- náklady na kulturní, sportovní a oddechovou činnost
- náklady na soutěžní akce
- mohou být hrazeny náklady na dopravu k osobám odpovědným za výchovu

Běžné domácí elektrické přístroje, potřeby pro vzdělávání, audiovizuální a výpočetní technika, vybavení pro sport a turistiku, pro rekreační činnost, pro cestování apod., jsou nakupovány po dohodě s ředitelkou DD (je závislé na možnostech rozpočtu).

9. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Činnost DD je zajištěna interními pedagogickými pracovníky. Výchovu a vzdělávání zajišťují kvalifikované vychovatelky, které se průběžně vzdělávají v kurzech a samostudiem.

10. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Financování DD je zajištěno:

- příspěvky zřizovatele
- sponzorské dary
- projektová činnost

11. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

- Bezpečnost a zdraví dětí při činnostech zajišťuje každý(á) vychovatel(ka) metodicky správným a plánovitým výběrem činností.
- Veškeré zjištěné nedostatky vychovatel(ky) okamžitě nahlásí ředitelce DD.
- Při úrazu dítěte zváží vychovatel(ka) situaci – ošetří sama, případně volá lékařskou pomoc.
- Dítě je povinno okamžitě hlásit vychovateli(ce) každé zranění při činnostech.
- Pedagogičtí pracovníci a děti se dále řídí ve svém chování, povinnostech a právech ustanoveními Vnitřního řádu.

12. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Školní vzdělávací program (ŠVP) je veřejným dokumentem, umístěným před kanceláří ředitelky DD. Do ŠVP může každý nahlížet a pořizovat si z něj opisy a výpisy. Poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím tím není dotčeno.

Zákonní zástupci jsou o vydání ŠVP informováni prostřednictvím webových stránek DD, upozorněním při nejbližší návštěvě v DD.